ותמני לזיבה אתאי קמן בלילותא יהביגן לה תמני לנדה ושב לזיבה זיבה תמני בעיא

ממ:

הלכה ד [והלכה ה]: תום' הרא"ש

הזב והיולדת והמצורע, והא דלא תני והמצורעת בכ"מ כדקתני וב וזבה. מפרש בברייתא פרק ד' מחוסרי כפרה משום פרק ד' מחוסרי כפרה משום דוב וזבה חלוקין בטומאתן דוב מטמא בראיות וזבה בימים זב טהור באונס וזבה טמאה באונס אבל חובה טמאה באונט אבל מצורע ומצורעת אין חלוקין בעיקר טומאתן. ומה שמדקדק התלמוד שם יותר מבשאר מקומות משום דקתני התם מטמא ד׳ מחוסרי כפרה. ומדקדק אמאי חשיב זב וזבה בתרי ומצורע ומצורעת לא הכא דמצורע מטמא משכב ומושב דאבז מוסמא מדיז ומושב דאבן מוסמא מדין משכב ומושב מטמא דתניא בת״כ מנין לרבות י״ מצעות זו על גב זו ואפי״ באבן מסמא ת״ל בכל המשכב. ואמרינן נמי בכל המשכב. ואמרינן נמי בכי הכושכב. האמו כן נכו בריש בכל מערבין כל שהזב נישא עליו טהור שהוב נישא עליו טהוד חוץ מן הראוי למשכב ומושב והאדם אלמא דאבן מסמא נמי בעיא דאבן מספא נפי בעיא דחזיא למשכב ומושב. ובת״כ בתחלת פרשה זאת תהיה דריש התם דמצורע [עושה] משכב ומושב. וקשה דבפסחים בריש אלו דברים קאמר . רמצורע אינו עושה משכב ומושב ואינו מטמא כלי חרס בהיסט ואומר ר״ת דמצורע [עושה] משכב לטמא ומושב תושב עטמא אוכלין ומשקין אבל [לא] לטמא אדם וכלים. וכן פרש"י במסכת פסחים ונראה דממעטי ליה מחוב ולא מצורע כי היכי דמתמעטי מ המנוגעת לעיל בבית המנוגעת לעיל בפרק דם הגדה. ודוקא מטומאה חמורה אבל אוכלין ומשקין מטמא. ולעיל בפרק דם הגדה פרש"י דאבן מסמא דהכא פרש"י דאבן מסמא ההכא מסר משרב ומושב מסמא מדקרי ליה משא: מסמא מדקרי ליה משא: מה לאלמנה שכן היא גופה ניליף שתחללת. ותימה מיץ מאלמנה. ור"ש מיץ בפיק דיבמות תאמר במחוד ברושתו דאינה במחודר ברושתו דאינה במחודר ברושתו דאינה במחודר ברושתו היא במחודר ביינו במחודר ברושתו היא במחודר ביינו במחודר ביינו לבפינו במחודר ביינו לבפינו במחודר ביינו במחודר ביינו לביינו במחזיר גרושתו דאינה מתחללת דאי להנשא לכהן כבר נפסלה משעת גירושין ואי לתרומה דנטמא לא מיפסלא כדאמרי׳ בפרק אלמנה דאינה מתחללת בביאת חייבי לאוין אלא בזר אצלה מעיקרא לאפוקי מחזיר גרושתו ויבמה לשוק . דלאו זר אצלה מעיקרא הוא. וקשה לפירושו דנהי הוא. וקשה לפירושו דנהי דלא ילפינן מכי תהיה לאיש זר אלא דהוי דר אצלה מעיקרו מ״מ . תתחלל מק״ו. ונראה מפרש תתחלל מק"ו. ונראה מפרש
דמק"ו לא מצי למילך
שתתחלל דאין חללה אלא
מאיסורי כחונה כדאמרינן
בפ' י' יוחסין ישראל
הבא על אחותו זונה
הבא על אחותו זונה איסור כהונה כדאמרינן בפ׳ אלמנה גר עמוני ומואבי מצרי ואדומי כותי נתין ומצרי ואדומי כותי נתין חלל וממזר שבאו על הכהנת על הלויה ועל הישראלית שפסלוה התם מקרא דריש לה אבל מק"ו לא שייך למילף מחולת אלא מאיסור

בה לאלמנה לכהן גרול שכן היא עצמה מתחללת תאמר במחזיר גרושתו שאינה מתחללת. פי' מן התרומה לפירוש רש"י דכי תהיה לאיש זר דמיניה ילפינן (יבמות דף סח.) כיון שנבעלה לפסול לה

> דלאו זר מעיקרא הוא אצלה מיהו קשה דנהי דלא מצינן למילף מהאי קרא מ"מ תתחלל מהאי קל וחומר גופיה וכן בפ' החולך (שם דף מד.) דיליף לר׳ יהושע דחייבי כריחות בנה פגום מהאי קל וחומר דאלמנה לכ"ג ופריך כי הכא לימא היא עצמה מתחללת מק"ו ותאסר אף מתרומה וי"ל כיון דאין חלל אלא מאיסור כהונה ליכא למילף בעלמא לפסול האשה עלמה מאיסור כהונה דלהכי אייתר התם חללה למימר דאין חללה אלא מאיסור כהונה דהיינו פסול האשה שהיתה כשרה ונתחללה ואף ע"ג דגר עמוני ומואבי פוסלין אע"ג דלא הוו איסור כהונה התם מקרא דרשינן ליה אבל מק"ו ליכא למילף ומיהו קשה נילף מאלמנה לכה"ג ומעובד כוכבים ועבד אי נמי מחלל ועובד כוכבים ועבד או גר עמוני ומלרי ואדומי במה הלד דהיא עלמה מתחללת דכי פרכינן מה לאלמנה לכ"ג או לחלל שכן איסור כהונה איכא למימר עובד כוכבים ועבד יוכיחו דלאו איסור כהונה ופוסלין בביאתם מה לעובד כוכבים ועבד שכן אסורין לבא בקהל או דלא תפסי בהו קדושין אלמנה לכ"ג או חלל יוכיחו הלד השוה שבהן שאינם ברוב הקהל ופוסלין בביאתן אף מחזיר גרושתו יפסלנה בביאתו והכי מייתי ר' יהודה דגר פוסל בביאתו בפ' בתרא דקדושין (דף עת.) במה הלד דאיסור כהונה ומילתא אחריתי בהדה דהיינו מחלל ומלרי ראשון וכן נמי תקשה אמאי מלריך בפ׳ אלמנה לכה״ג (יבמות דף סח.) קרא דוכי תהיה לאיש זר לגר עמוני ומואבי דפוסלין בביאתם נילף במה הלד מחלל ועובד כוכבים ועבד כדפירשתי ויש לומר כיון דבעובד כוכבים ועבד הולד ממזר ליכא למילף תו מינייהו פסול ביאה כיון דחמירי כולי האי דוולדן ממזר דדוקא רבי יהודה יליף בקדושין (שם) דגר פוסל בביחתו ממלרי ראשון אף על גב דבתו פסולה לבא בקהל אבל רבנן פליגי עליה דלית להו הך סברא ומתוך האי שינויה מתרצה נמי קושיה החריתי בפרק הערל (יבמות דף עז.) ש דקאמר עמוני שנשה בת ישרהל בתו כשרה לכהונה ופריך ונימא דפסול במה הצד דאלמנה לכה"ג וחלל ומשני דאיכא למפרך מה להלד השוה שבהן שכן יש

בהן לד עבירה ואמאי לא קאמר מלרי ראשון יוכיח דהכי יליף בקדושין (דף עת.) לר' יהודה אלא כיון דבתו פסולה (כ) לא ילפינן מיניה פסול ביאה אלא דוקא לר׳ יהודה וא"ח למאן דאמר (יבמות דף מה.) עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר אם כן נילף דהיא עלמה מתחללת כדפי׳ ויש לומר דלא ילפינן מאיסור כהונה ומילתא אחריתי בהדה אלא לר׳ יהודה דוקא כדאשכחן בקדושין אבל לרבנן לית להו הך סברא:

היא

אלא אידי ואידי שב לנדה ותמני לזיבה בלילותא תמני לנדה בעי זיבה דפסיקא ליה דלא שנא כי אתיא קמן ביממא לא שנא כי אתיא קמן בליליא חשיב לה נדה דלא פסיקא ליה דכי אתיא קמן בלילותא בעי תמני ביממא לא קבעי תמני לא קחשיב לה ואי ס"ד ספורין לפנינו בעינן כל הני מבילות למה לי תספור ז' והדר תמבול אלא לאו שמע מינה רבנן היא דאמרי לא בעינן ספורין לפנינו אמר ליה רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי לאו תרוצי קמתרצינן לה תריץ ואימא הכי ספרתי ואיני יודעת כמה ספרתי אם בימי נדה ספרתי ואם בימי זיבה ספרתי מטבילין אותה מ"ו טבילות ספרתי ואיני יודעת כמה ספרתי חד יומא מיהא אי אפשר דלא ספרה חסרה לה מבילה אלא אימא איני יודעת אם ספרתי אם לא ספרתי: מתני' אזב והזבה והגדה והיולדת והמצורע שמתו מממאין במשא עד שימוק הבשר יעובד כוכבים שמת מהור מלממא בית שמאי אומרים כל הנשים מתות נדות וב"ה אומרים אין נדה אלא שמתה נדה: גמ' מאי במשא אילימא במשא ממש אמו כל מת מי לא מטמא במשא אלא מאי במשא יבאבן מסמא דכתיב יוהיתית אבן חדא ושומת על פום גובא מאי מעמא אמר רב יגזרה שמא יתעלפה תנא משום ר' אליעזר אמרו עד שיבקע כריםו: עובד כוכבים שמת [כו']: תניא אמר רבי מפני מה אמרו עובד כוכבים שמת מהור מלממא במשא דלפי שאין מומאתו מחיים מדברי תורה אלא מדברי מופרים ת"ר שנים עשר דברים שאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע בן יחיננא ג' דברי חכמה ג' דברי הגדה ג' דברי בורות ג' דברי דרך ארץ ג' דברי חכמה הזב והזבה והנדה והיולדת והמצורע שמתו עד מתי מממאין במשא אמר להן עד שימוק הבשר בת משולחת מה, היא לכהן מי אמריגן קל וחומר יומה אלמנה לכ"ג' שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום או דילמא מה לאלמנה לכהן

וחמני לזיבה. בשבת גופה אתאים מטבילין לה שמא שלשה ימים ראתה בימות זוב והיום כלין ספורין וכן למחר וכן ביום שבת הבאה יש לומר ביום שבאתה לפנינו ראתה והוא שלישי לזיבה והיום כלו פסלה מן הכהונה איירי באלמנה לכ"ג דלא מיירי במחזיר גרושתו פפורין שלה: בנינוסא. אם באת לפנינו בלילה תמני לנדה באת

בלילי שבת טובלת מיד שמא הלילה כלו ימי נדה וכן כל לילות שבוע זה ולילי יום שבת הבה משום דשמה בליל שבאת לפנינו ראתה הרי ח': ושב לויבה. לאו מילתא היא דהא פרכינן זבה תמני הויין דהא למחר בשבת טבלה ויום שבת הבא נמי טבלה שמא בלילי שבת כשבאת לפנינו ראתה והוא שלישי לזיבתה והיום כלין ימי הספירה: אידי ואידי. בין בחת לפנינו ביום בין בחת לפנינו בלילה. וקא פריך נדה בלילותא כו׳ כלומר כשבאת לפנינו בלילה איכא טבילה יתירתא שטובלת מיד משום נדה. ומהדר (מ) ומשום זיבה דפסיקא ליה טבילה ספק זיבה דפסיקה ליה דתמני נינהו לעולם חשיב להו כתמני: למה לי. כל הני טבילות. אטבילות דיממי דזיבה קא פריך לספור שבעה קמן ולטבלה בשביעי ומקמי הכי לא דאפילו שלמי נקיים דילה לאו בת טבילה היא הואיל ולא בדקה: אלא לאו ש"מ רבנן היא. דפליגי עליה דרבי עקיבא אן ורבי דאמר לא בעינן ספורין לפנינו כרבנן סבירא ליה: ספרתי. בדקתי קלת נקיים או כולן ואיני יודעת כמה או שמא נקיים שראיתי לאו אחר ימי הזוב היו אלא לאחר ימי נדות מטבילין אותה ט"ו טבילות שמא עכשיו כלין וכדפרישית: חד יומא מיהא אי אפשר דלא ספרה. וליכא לספוקה ברואה יום שבאת לפנינו ובלרי להו טבילות דשביעידי: אימא איני יודעת אם ספרתי אם לא **ספרתי.** הלכך אפילו יומא קמא טבלה דלמא כל ז' ⁶⁾ שלפנינו ספרה ובדקה דהא קאמרה שמא ספרתי ויום ז'ו נתי טבלה שתא ספרה קודם לכן: რ בותבר' מטמחין במשח. בגמרח פריך כל מת נמי מטמא במשח ומשנינן בחבן מסמח דשחר מתים לא מטמו" הכא מטמו מדרבנן הואיל ומחיים מטמו באבן מסמא מדאורייתא שהרי מטמאין מושב כל

שתחתיהם גזור בהו רבנן לחחר

מיתה כדמפרש טעמא בגמרא גזרה

שמח יתעלפה: עד שימוק הבשר.

דמהשתא הוי מת ודאי: עובד

כוכבים שמת. אע"ג דמחיים הרי

הוא כזב לכל דבריו ישולטמא באבן

מסמא משמת טהור מלטמא באבן מסמא כדמפרש בגמרא הואיל וטומאת זיבה שעליו מחיים אינה אלא מדברי סופרים: כל הנשים. מחזקינן להו כנדות ומטבילין כלים שהיו עליהן סמוך ליציאת נשמה וטעמא מפרש בגמרא [עא.]: גבו׳ כדכסיב והיחים אבן חדא ושומח על פום גובא. לשון מסמא קא מפרש דהיינו אבן כבדה העשויה להינוח ואינה מטלטלת הלכך כשהיא על גבי כלים ומת נתון עליה אין זה משא הואיל ואינה ראויה להטלטל עמו: מאי טעמא. גזור רבנן בזב חבה לטמח אף לחחר מיתה בחבן מסמח: גורה שמח יסעלפה.

פאשמיי״ר ודומה למת ואי אמרת זב מת לא מטמא בזב חי אתי נמי לטהורי כי האי: דברי הכמה. הלכה: דברי בורות. שטות: בת משולחם. ישראל שהחזיר גרושתו משניסת לאחר והוליד בת: אלמנה אינה אסורה אלא לכ"ג: בנה פגום. חלל דכתיב (ויקרא כא) לא יחלל זרעו: זו שאיסורה שוה בכל. בישראל ובכהנים אסור להחזיר גרושתו משניסת: היא עלמה. משניסת לכהן גדול מתחללת שאם מת אסורה להנשא להדיוט ואם היתה כהנת נפסלת מן התרומה בביאתו דכתיב וייקרא כאן לא יחלל זרעו בעמיו ועמיו זו אשתו:

גדול שהיא עצמה מתחללת אמר להן

 ל"ל חנניא], צ) [יבמות
 טו: מד: מה.], ג) בס"א:
 דאסאי, ד) [טבילה דשמיני
 דשישו, ד) ל"ל שלא לפנינו. רש"ח, ו) וח' רש"שן, ו) ולח מדרבנן. מטמו מדרבגן. רש"ל], ח) [ל"ל ומטמא], ש) ל"ל דקאמר גר עמוני בתו כשירה לכהונה ופריך כו' אלא כיון דבתו פסולה לקהל לא ילפינן מיניה פסול כהונה אלא דוקא מיניה פסול כהונה אלא דוקא לר"י וח"ת כו'. רש"ח וכן מוח מונה ונ" מהר"ם

תורה אור השלם ו. וְהֵיתָיִת אֶבֶן חֲדָה וְשֻׁמַת על פם גבא וחתמה מלכא ייי וּבְּעִזְקָת רַבְּוּ דִּי לְא תִשְׁנַא בְּדָנַיִאל: ייייי

(A) רש"י ד"ה אידי ואידי וכו' ומהדר זיבה כל"ל ומיבת ומשום נמחק: (ב) תום' ד"ה מה לאלמנה וכו' כיון דבתו פסולה לבא בקהל לא ילפינן מיניה:

הגהות הב"ח

הגהות מהר"ב רנשבורג א] רש"י ד"ה אלא לאו ש"מ וכו' דפליגי עליה דר"ע ורב

> לעזי רש"י פאשמיי"ר [פשמי"ר].

מוסף רש"י

שאם מת כהן גדול אסורה שחם מת כהן גדוג מקורה אפילו לכהן הדיוט, שפסלה זה בביאמו ועשאה חללה, דכחיב ולא יחלל זרעו, ולא כתיב ולא יחל, ומשמע ב' חילולים, אחד לה ואחד לזרעו אם היתה בת כהן נפסלת מן התרומה, דשווייה חללה בביאתו, דכתיב ולא יחלל זרעו בעמיו, ועמיו היינו אשתו, ומשמע דשניהם מתחללים, האשה והזרע, תאמר במחזים נרושתו שאין מתחללת בביאה זו, דקי נינשה נכהן כבר מיפסלא משעת גירושין, ואי בתרומה דבי נשא לא מיפסלא, כדאמרינן בפרק מיפסנה, כרחמריץ בפרק אלמנה לכ"ג (סט.) דאין נפסלת בביאת חייבי לאוין אלא בזר אצלה מעיקרא, לאפוקי מחזיר גרושמו ויבמה לשוק, דלאו זר מעיקרא הוא